

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆԱՍ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Անորի Որսորդ :

Ս'իջօրէի բարձր ու պայծառ կամարէն
 Կայծակ թափուէր զինչ 'ի դարբնի բարկ փրուէն .
 Չորս դին այրած դեղնած էր լայն անապատ ,
 Տաք տաք շոգի ելնէր յաւզէն անընդհատ .
 Ս'էջ տեղն անտառ էր թանձրախիտ ու ծառուտ
 Ինչ փունջ մի մազ 'ի գրլուխ կունտ ու կաշուտ ,
 Ս'ամ հանգրստի էր բընութեան ու անտառին ,
 Ղաղրեր էր հով ջըրին , դաղրեր հով ծառին .
 Ի զով շըքին քընէր ամէն կենդանի ,
 Իայց անութի կուշտըն միայն՝ քուն չունի . . .

Յանտառին ծայրէն ժաժելով կու գար
 Ս'էկ երիտասարդ մ' յոգնած ու մոլար .
 Լըրեսով կարմիր , ճակատով դեղին ,
 Ս'ազեր թուխ ու թաւ , մօրուք սևագին .
 Ս'ատներըն մազոտ , երկայն ու խաղուկ ,
 Լ'չքըն՝ կէս մարած կըրակի խարուկ .
 Լ'յտերըն թռուած զետ կաշի նըռան ,
 Օրնօտըն կախուած , կիսաբաց բերան :
 Խուրձ մը նետերու 'ի շալակն ունէր ,
 Չեռաց գաւազան լարթափ աղեղն էր .
 Որսորդ էր կտրիճ , այլ ուժէ ընկած ,
 Օ օրն 'ի բուն որսիկ զարնել չէր կըրցած .
 Տաքն ու յոգնութիւն եւ անօթութիւն
 Սիրտըն քաղէին եւ ոյժ ծընկներուն .
 Հասաւ զինչ հարբած բեւեկնոյն ներքեւ ,
 Ս'արմըրած աչօք նայեցաւ յարեւ .
 Չըգեց ըզկապարճն յուսէն 'ի գետին ,
 Փրուուեցաւ ընկաւ նըման իւր նետին .
 Չըգեց անիծեց զաղեղն անպիտան .
 Վընանամ , ըսաւ , կու սպասէր մահուան .
 Լ'նշարժ ու դեղնած դէմքին վերեւէն
 Լ'անցնէր տրտմութիւն՝ ինչ շուք տերեւէն . . .

() Երհասրակն անցեր , յետինքն էր մօտեր ,
 Ղաղարած տարերքն յանկարծ արթընցեր .
 Հոյն յանապատէն հասեր էր յանտառ ,
 Տերեւէ տերեւ շարժ ու դող կ'երթար .
 Ի ծառոց ծայրէն փըչեց շունչ զովիկ ,

Լըրիտասարդին դըպաւ պաղ հովիկ .
 Բացաւ նըւաղած աչերն ու Թըմրած . . .
 Տեսաւ իր նըման մէկ մ' հոն մօտ կեցած .
 Լըման կերպարանք եւ նըման հասակ ,
 Բայց փափուկ մարմնով գունովըն ճերմակ .
 Սաղերըն խարտէշ , լուսերըն կապոյտ ,
 Բոլորն հեզու թեան անոյշ երեւոյթ :
 Ձեռքն 'ի կախ ունէր փայտեղէն պրնակ ,
 Թեւին տակ տաքուկ լաւաշ ըսպիտակ :
 Լըրիտասարդին շարժէն որ տեսաւ ,
 Կանչեց անուշիկ , “ Լըղայր իմ Լսաւ , , :
 Լսաւ մարմըրած աչերըն շարժեց ,
 “ Սայ եղբայրս Յակոբ , , . . . կէս շընչով կանչեց :
 Ձեռք տըւաւ Յակոբ կըռթնեցաւ ծառին .
 Պընակըն տեսաւ , գոյն եկաւ դէմքին .
 “ Բեր տեսնում , ըսաւ , եղբայր , ինչ ունիս .
 Թե զԼստուած սիրես՝ ապրեցու գերիս .
 Օ օրն 'ի բուն դարտակ ժուռ եմ եկեր հոս ,
 Բաղուեր է հոգիս , ու չեմ գըտած որս , , :

Լսաւ նըստած կու նայեր
 Լչերն աղբիւր վազցընէր .
 Լացաւ Յակոբն ալ սիրուն .
 Բայց ձայն մ' առաւ իր հոգուն :
 “ Հաց ունիմ տաք 'ւ ոսպնաթան ,
 Ինձ ու հովուիս բաւական .
 Օ իս ու զհովիւրս զըրկեմ ,
 Հացիկ թանիկ քեզ ձըգեմ ,
 — Հացիկ թանիկդ այս անգամ
 Տուր ինձ , ինչ կամքդ՝ ես քեզ տամ :
 — Հացիկ թանիկ քեզ ըլլայ ,
 Կեր ու քու սիրտն ու ժողնայ .
 Բայց փոխարէն այս աւուր՝
 Լնդրանկու թիւնդ ինձի տուր :
 — Ո՛հ , ես մեռնիմ ու կ'երթամ ,
 Կարճ են օրերըս , կարճ ժամ .
 Լնդրանկու թիւնս ինչ պիտի .
 Լըղայր , ահա քեզ տըւի , , :

Թօթվեց Յակոբ զաջն Լսաւայ .
 “ Հացիկ թանիկ թող քեզ ըլլայ ,
 Կեր , ըսաւ , կեր եւ ուժովցիր
 Ու անդրանիկ զիս քեզ ճանչցիր , , :
 Գըրկեց զեղբայրն ու պագ տըւաւ ,
 Հացիկ թանիկ թողուց թըւաւ :

Լսաւ յոգնած քաղցած բացաւ լայն բերան .
 Կերաւ լափեց եւ ուժն եկաւ 'ի վըրան :
 Լըսաւ ցատքեց , բայց բան պակսէր 'ի սրբտէն .

Լ'նորանկուծեան շնորհքն ելեր էր իրմէն :
 Լուշան որ լըցուաւ , աչքն բացուաւ , իմացաւ .
 Բայց ինչ օգուտ , խոստմունքն իր դէմ կանգնեցաւ .
 Խորոպուց աչքն ու դարձուց հետ ՝ Յակոբայ .
 Ոչ Յակոբ ոչ անորանկուծիւն կը դառնայ .
 “Լ’յսպէս , խաբող եղբայր , կանչեց յուսահատ ,
 Լ'նորանկուծիւնս առիր տալով ոսպի մ’ հատ , . . .
 Կոտրեց պընակն , զարկաւ կապարճն ’ի շալկին ,
 Բաշեց զաղեղն , ու ծածկեցաւ յանտառին :

Ո՛վ դու պարծող յաղեղ խելաց , լեզուիդ նետ ,
 Որ Թափառիս գիշեր ցորեկ որսոց հետ ,
 Լ'նտառ մացառ շարժես՝ անգուծ Թափ տալով ,
 Լ'նցած տեղերդ աւեր դառնան սոսկալով .
 Փախչին որսերդ ’ի քէն ’ի ձոր եւ ’ի սար . . .
 Բայց այն սուր սուր նետերն որ տաս վեր ու վար՝
 Վանի քանի անմեղաց , ո՛հ , զեան բերեն ,
 Վանի որբեր կ’ընեն , քանի բոյն կ’աւրեն .
 Վանի անձադ մայրեր ճուալով կու թռչին .
 Լըսէ Լ’ստուած , ցըրուէ նետերդ մէջ օդին :
 Հըպարտ արուեստդ ըզքեզ Թողու անօթի .
 Լ'նորանկուծիւնդ առնու եղբայրդ հեզհոգի .
 Դու դեռ բերանդ ’ի հով՝ աղեղըդ լարած
 Լ'նտառ մացառ շարժես կ’երթաս Թափառած : . . .

Դարձիր դարձիր որսորդ , աղեղըդ Թող տուր ,
 Գընա գառնուկ հովուէ՛ ’ի դաշտ ու՛ի բըլուր .
 Խոտն է դալար , առուակն է զով , օդ պայծառ .
 Որսորդ , եկուր ’ի դաշտ , Թող զայդ սեւ անտառ .
 Հոս շըքիկ կայ , հոս ծործորիկ , հոս լերինք ,
 Թող տուր հայ հոյ ձայներդ՝ ու ան հընչէ՛ սրինգ :
 Գառներն են հեզ , ուլերն հըլու , շունք ըզգաստ ,
 Հովիւ եղիր , ամէն բան հոս քեզ պատրաստ :
 Որսորդ , դարձիր յանտառէդ , նետըդ Թող տուր ,
 Լ’ո ցուպ հովուի , ու հին ցաւերըն մոռցուր :
 Լըրկինք միշտ հաշտ են , միշտ արեւն է պայծառ ,
 Լ’հ , սիրտք մարդկան , ինչո՞ւ դուք այդչափ յամառ : . . .